

- для підвищення ефективності аудиту грошових коштів на підприємстві чільне місце повинен посідати внутрішній аудит, який слід провадити відповідно до Міжнародних стандартів аудиту;
- в умовах формування й встановлення нових соціально-економічних відносин з урахуванням існуючих організаційно-правових форм підприємницької діяльності виникає потреба у створенні ефективного внутрішнього аудиту;
- ефективна система контролю не можлива без узгодженості між внутрішнім та зовнішнім аудитом;
- для ефективного збирання інформації не можна відмежовуватись від аналізу, використання статистичних прийомів та аналітичних методів.

Список використаних джерел:

1. Гриліцька А. Шляхи підвищення ефективності внутрішнього аудиту грошових коштів /А. Гриліцька// Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – №11. – с.52-58.
2. Жук О.П. Аудит грошових коштів і розрахунків/ О.П. Жук // Аудитор України. – 2005.– №19. – с. 16-20.
3. Нападовська Л.В. Внутрішньогосподарський контроль в ринковій економіці: Монографія/ Л.В. Нападовська. – Дніпропетровськ, 2000. – 224с.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Хаблюк О. А.

*Плотиця Мар'яна,
студентка групи РКм-51*

СУЧАСНИЙ СТАН ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах зростання інвестиційної активності та створення позитивного інвестиційного клімату є передумовою подолання світової фінансової кризи. Адже ефективна інвестиційна діяльність підкріплена виваженою інвестиційною політикою є запорукою сталого економічного розвитку будь-якого підприємства та держави в цілому.

Проблеми інвестиційної діяльності на макро- та макрорівні отримали певне висвітлення в працях як вітчизняних так і зарубіжних учених, серед яких доречно відзначити розробки А.А. Пересади, Я.Д. Крупки, Ф.Ф. Бутинця, В.І. Єфіменко, В.Ф. Палія, Л.З. Шнейдермана. Проте, визнаючи значний внесок цих дослідників у розробку проблем інвестування, сучасні умови ставлять нові завдання, вимагають нового підходу до розв'язання проблем, пов'язаних зі зміною інвестиційної політики в Україні.

Інвестиційна діяльність держави та обсяг інвестицій на макрорівні багато в чому залежать від пропорцій розподілу валового внутрішнього продукту на споживання та нагромадження (табл. 1).

Згідно з офіційними даними національні валові нагромадження основного капіталу в 2004-2009 рр. коливались на прийнятному рівні від 20,7% до 18,5%, а інвестиції в основні засоби (капіталовкладення) – від 13,6% до 19,3% (табл. 1) [1].

Таблиця 1

Основні макроекономічні показники розвитку економіки України в 2004 – 2009 рр. [1]

(у млн. грн.)

| Показник | Рік | | | | | |
|--|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 |
| ВВП (валовий внутрішній продукт) | 267456 | 345126 | 441452 | 544117 | 720675 | 870465 |
| Інвестиції в основні засоби (капіталовкладення): - сума | 13958 | 17552 | 23629 | 32573 | 37178 | 51011 |
| - в % до ВВП | 13,6 | 13,8 | 13,7 | 16,1 | 16,8 | 19,3 |
| - в % до валового нагромадження основного капіталу | 69,5 | 69,9 | 72,0 | 79,9 | 82,9 | 90,7 |

Як свідчать дані табл. 1 обсяг ВВП упродовж 2004-2009 рр. хоча і має тенденцію до зростання, однак після фінансової кризи це зростання відбувається нижчими темпами від попереднього періоду, що свідчить про неповний вихід вітчизняної економіки із кризи.

Ослаблення зв'язку нагромадження з інвестиційним процесом підтверджується також динамікою відтворення основних засобів (табл. 2).

Інвестиції в основні засоби в 2004 – 2009 рр. [1]

(у млн. грн.)

| Показник | Рік | | | | | |
|--|-------|-------|--------|------------|------------|-------|
| | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 |
| Інвестиції в основний капітал | 75714 | 93096 | 125254 | 18848 6 | 22618 3 | 54711 |
| В об'єкти - виробничого призначення | 70599 | 82625 | 117452 | 12604 7 | 21247 8 | 45894 |
| в т.ч. на а) технічне переозброєння і реструктуризацію діючих підприємств | 69065 | 72600 | 100452 | 10536 7 | 18195 8 | 32453 |
| б) будівництво нових (включаючи розширення діючих) | 1000 | 8025 | 13000 | 15600 | 20520 | 6521 |
| в) будівництво окремих об'єктів | 534 | 2000 | 4000 | 5080 | 10000 | 6920 |
| - невиробничого призначення | 5115 | 10471 | 7802 | 62439 | 13705 | 8817 |

Українська економіка ґрунтується в більшій мірі на простому відтворенні основних засобів, а в окремих галузях (будівництво, промисловість, транспорт), де зношеність і вибуття основних засобів особливо значні, капіталовкладення недостатні навіть для простого відтворення, в результаті чого скорочуються виробничі потужності [2].

Обсяг інвестицій вказує на те, що тільки після 2003 року, через подолання інфляції, національні нагромадження та інвестиції в структурі ВВП набули реального характеру.

За даними Держкомстату в 2007 році було освоєно 32,6 млрд. грн. капітальних вкладень, що становить 16,1% ВВП, а в 2008 – 2009 р. – 37,2 млрд. грн. (16,8% ВВП) і 51,0 млрд. грн. (19,3% ВВП) відповідно [1].

Окрім того, починаючи з 2004 року виявляється тенденція до збільшення частки інвестицій виробничого призначення у їх загальному обсязі, що є позитивним аспектом [2].

Однак слід зазначити, що незважаючи на цю позитивну тенденцію за останні роки частка машин і устаткування в структурі основних засобів значно скоротилася, що пояснюється недостатнім загальним рівнем інвестування і більш високим коефіцієнтами ліквідації за цим показником [1].

Якщо ж розглядати інвестиції в основні засоби за галузями економіки (табл. 3), то звісно, найбільш інвестиційно привабливою є промисловість ($\approx 48\%$ загального обсягу інвестицій в 2004-2009 рр.) [2].

Таблиця 3

**Інвестиції в основні засоби за галузями економіки
за 2004-2009 рр. (млн. грн.) [1]**

| Показник | Рік | | | | | |
|--|-------|-------|--------|--------|--------|-------|
| | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 |
| Всього інвестицій в основні засоби | 75714 | 93096 | 125254 | 188486 | 226183 | 54711 |
| Промисловість | 4540 | 4582 | 5672 | 4644 | 19243 | 25425 |
| В т.ч. | | | | | | |
| – Електроенергетика | 701 | 773 | 849 | 676 | 2134 | 3214 |
| – Вугільна промисловість | 835 | 770 | 683 | 901 | 2296 | 3354 |
| – Газова промисловість | 660 | 616 | 690 | 681 | 2056 | 3123 |
| - Чорна металургія | 672 | 674 | 1078 | 610 | 1856 | 2867 |
| - Легка промисловість | 30 | 43 | 82 | 86 | 92 | 103 |
| Сільське господарство | 611 | 560 | 496 | 806 | 2646 | 7671 |
| Лісове господарство | 29 | 23 | 37 | 34 | 45 | 51 |
| Будівництво | 208 | 281 | 312 | 148 | 258 | 294 |
| Транспорт | 1786 | 1873 | 1866 | 1169 | 2256 | 2302 |
| Зв'язок | 657 | 791 | 874 | 393 | 405 | 456 |
| Торгівля і громадське харчування, матеріально-технічне постачання та збут | 192 | 276 | 405 | 131 | 156 | 184 |
| Заготівлі | 14 | 14 | 21 | 28 | 32 | 33 |
| Інформаційно-обчислювальне обслуговування | 9 | 8 | 12 | 4 | 12 | 25 |
| Житлове господарство | 2288 | 2173 | 2302 | 2271 | 4542 | 4856 |
| Будівництво закладів науки, культури, мистецтва, освіти, охорони здоров'я, комунальних підприємств та інших об'єктів виробничого та не-виробничого призначення | 1817 | 1616 | 1958 | 1821 | 7583 | 9714 |

З табл. 3 видно, що в інвестиціях в основні засоби домінують промисловість із тенденцією до нарощування в галузі електроенергетики, вугільної та газової промисловості. Другу позицію займають сфера невиробничого призначення та житлове господарство.

Щодо джерел фінансування інвестицій в основні засоби, то більша їх частина представлена власними коштами підприємств і органі-

зацій, питома вага яких протягом 2004-2009 рр. коливалась у межах від 75,2% до 66,6% (табл. 4).

Підсумовуючи усі позитивні і негативні зміни показників інвестиційної діяльності на макрорівні, доречно зазначити, що вони визначаються інвестиційним кліматом держави, зміни якого прогнозувати на майбутнє досить складно.

Таблиця 4

**Інвестиції в основні засоби за джерелами фінансування
за 2004-2009 рр. [2]**

(у % до загального обсягу)

| Показник | Рік | | | | | |
|--|------|------|------|------|------|------|
| | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 |
| Усього у тому числі за рахунок: | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 |
| Коштів державного бюджету | 8,4 | 7,3 | 7,6 | 5,1 | 5,4 | 5,0 |
| Коштів місцевих бюджетів | 3,5 | 4,2 | 3,9 | 4,1 | 4,1 | 3,3 |
| Власних коштів підприємств і організацій | 75,2 | 72,2 | 70,5 | 68,6 | 66,8 | 66,6 |
| Коштів іноземних інвесторів | 1,1 | 3,0 | 3,9 | 5,9 | 4,3 | 4,5 |
| Коштів населення | 8,1 | 7,5 | 6,3 | 5,0 | 4,4 | 4,6 |
| Кредитів банків та інших позик | --- | --- | 0,8 | 1,7 | 4,3 | 5,1 |
| Інших джерел фінансування | 3,7 | 5,8 | 7,0 | 9,6 | 10,7 | 10,9 |

Поступальний розвиток економіки, характер змін інвестиційного клімату й інвестиційної діяльності держави тісно пов'язані з інвестиційною діяльністю підприємств, який відображає специфічні особливості кожної галузі, що обумовлюють якісні характеристики інвестиційної діяльності окремих підприємств, впливають на формування джерел фінансування і напрями інвестування і, в остаточному підсумку, на відтворювальні процеси підприємства.

Інвестиційні показники діяльності підприємств реального сектора економіки залежать від тривалості виробничого циклу і оборотності активів, яка, в свою чергу, визначається структурою майна підприємств. Значну частину в структурі майна підприємств займають основні засоби, що обумовлює необхідність раціонального утримання і обслуговування виробничого апарату й, у першу чергу, основних технологічних агрегатів, тобто необхідні постійні витрати на підтримку

потужностей, по суті, на просте відтворення, що впливає на обсяги капітальних вкладень.

Отже, як свідчать наведені дані, значна питома вага основних засобів у структурі майна потребує постійних витрат не тільки на їх утримання, а й на здійснення капітальних вкладень, які спрямовують на реконструкцію, модернізацію і розширення діючих основних засобів.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Оперативна статистична інформація. [Електронний ресурс]. – Доступний із <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Офіційний сайт Міністерства економіки України. [Електронний ресурс]. – Доступний із <http://www.me.gov.ua>

Науковий керівник: к.е.н., доцент Хаблюк О. А.

*Позовикова Олександра,
студентка групи РКзм-52*

ОБЛІК ВИТРАТ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ВИРОБНИЦТВ

Успішне функціонування молокопереробного підкомплексу в ринковій системі господарювання можливе за умови подальшого вдосконалення організації обліку і контролю виробничих витрат, які мають прямий вплив на формування кінцевої ціни готової продукції та одержання максимальної норми прибутку.

Нами визначено основні особливості молокопереробної галузі, які безпосередньо впливають на облік витрат виробництва, а саме:

- сезонні коливання надходження сільськогосподарської сировини, що негативно впливає на стан розрахунків з постачальниками та на обсяг випуску продукції;
- складність технології виробництва, яка в більшості випадків носить закритий характер без втручання людини і включає механічні, термічні, хімічні, мікробіологічні та інші процеси;
- наявність незначних залишків незавершеного виробництва;
- складність організаційної структури підприємства і присутність декількох виробництв (основних та обслуговуючих);